

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Explicatur canon ille, ut ostendatur Episcopum Arelatensem fuisse
tum Metropolitanum in provincia Viennensi. Patres Concilij Taurinensis
provinciam diviserunt, ut concordiam retinerent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Just. Marcell. fol. 31. mianus Marcellinus eam vocet multarum urbium decus, & Gallulam Romam Aufonius in libro de urbibus. Translata vero illuc sede praefecturę Galliarum à Valentiniiano Imp. post cædem Maximi Tyranni, ut ego quidem arbitror, cumulata fuit in eam civitatem omnia civilis administrationis decora & ornamenta, urbisque ipsa facta metropolis Galliarum, ut colligi potest ex rescripto Honorij ad Agricolam P. P. Galliarum, ubi Arelatenis urbs dicitur esse metropolis Septem provinciarum. Solebant enim olim Principes (ut observatum est ab illustrissimo Archiepiscopo) dividere provincias pro suo arbitrio, & novas quoque metropoles condebant, quarum Episcopi simul evehebantur ad dignitatem Metropolitanorum. Itaque ex honore civili Arelatenis urbis descendisse puto honorem ecclesiasticum, tentante nimis Episcopo urbis illius in se trahere ordinationes Episcoporum provinciae Viennensis, quæ antea pleno jure pertinuerant ad Viennensem Metropolitanum. Illum ista præsumpsisse non ita multò post cædem Maximi docet secundus Concilij Taurinensis habitu anno CCCXCVII. in quo sic legitur: *Illud deinde inter Episcopos urbium Arelatenis & Viennensis, qui de primatus apud nos honore certabant, a sancta synodo definitum est, ut qui ex eis approbaverit suam civitatem esse metropolim, is totius provincie honorem primatus obtineat, & ipse juxta canonum preceptum ordinationum habeat potestatem. Certe ad pacis vinculum conservandum hoc consilio utiliore decretum est, ut si placet memoratarum urbium Episcopos, unaqueque de his viciniores sibi intra provinciam vindicet civitatem, atque eas Ecclesias visiter quas oppidis suis vicinas magis esse confiterit; ita ut memores unanimitatis atque concordiae, non alter alterum, longius sibi usurpando quod est alij prius, inquieter.*

VIII. Integrum canonem retuli, ut ostenderem tum Arelatenis fuisse urbem metropolitanam. Frustra enim definirent patres hunc totius provinciae honorem primatus habituum qui approbaret suam civitatem esse metropolim, si nulla ex hoc capite controversia fuisset inter Viennensem Episcopum & Arelatensem, quæ nulla esse poterat, si Arelas non fuisset tum metropolis. Compertum habebant Viennam esse veterem provinciae metropolim, adeoque ad illam secundum ecclesiasticas regulas pertinere ordinationes Episcoporum provinciae Viennensis. Sed quia tum Arelas erat metropolis Galliarum in ordine civili, contendebatque haud dubiè ob eam causam Episcopus Arelatensis transisse ad suam Ecclesiam à Viennensi jura ordinationum, quod Vienna tum contributa

Tom. II.

esser Arelatenis urbi, patres in synodo Taurinensi congregati in his angustis constituti, obscuro & ambiguo dicendi genere interlocuti sunt eam civitatem frui debere honore primatus quæ doceret se esse provincia metropolim; dato interim ad fovendam concordiam Episcopis consilio, ut quisque viciniores sibi civitates ad suam curam revocaret. Ea sola via patebat exeundi ex his difficultatibus, qua & Viennensis Ecclesia juribus non derogarent in universum, & Arelatenis urbi, penes quam civilis tum administrationis fastigium erat, injuriosi non existarent, neve illius Episcopum exasperarent, si quid contra illum decernerent. Sciebant enim injurias ægræ tolerari, & ut ait Tacitus, proclivius esse injurie quam beneficio vicem exsolvare; quia gratia oneri, ultio in quæstu habetur. Viennensem Episcopum minorem tum esse Arelateni & imparem. istum vero non depositurum memoriam acceptæ injurie, & si occasio daretur, ulturum adversus unumquemque Episcoporum, quos facile illi esset opprimere apud illustrissimam praefecturę potestatem, in maximi porrò beneficij loco habitum Viennensem quod aliquas civitates retineret iudicio synodi. Ea de causa provinciam diviserunt, cujus maxima pars concessa est Episcopo Arelatensi.

IX. Quoniam vero pronum est ambitio nelabi, ei præstertim qui versatur inter summas potestates & apud illas in honore est, Arelatenis Episcopus, qui magna parte provinciae depulerat Episcopum Viennensem, totam sibi subjicere meditatus est, ac non solum illam, sed etiam duas Narbonenses, quæ in vicino erant. Sed quia prævidebat magnam ex hoc capite futuram esse contradictionem Metropolitanorum harum provinciarum, qui ægræ paterentur adimiri sibi provincialium suorum ordinationes, Zozimum Pontificem Romanum putavit in partes trahendum esse, ut ejus auctoritate hanc sibi potestatem vindicaret in illis provinciis. Itaque falsa suggestione ad eum data significavit pati se contradictionem in ordinandis Episcopis harum provinciarum, præstertim à Proculo Massiliensi Episcopo & à Viennensi, qui in Concilio Taurinensi contenderant ad se pertinere consecrationes Episcoporum, hic quidem secunda Narbonensis, iste vero provinciae Viennensis, cum tamen Arelatenis Episcopus jam inde à Trophimo ordinationis seriem temporibus roboratam possederit, non solum in provincia Viennensi, sed etiam in utraque Narbonensi: *quoniam Trophimus sacerdos quondam Arelateni urbi ab apostolica fide transmisus ad illas regiones tantum nominis reverentiam primus exhibuit, & in aliis*

M. ij

Tacit. lib. 45
bill.

Marca in lib. de
Primat. p. 21. 8c
81. & in evolut.
ad Henr. Valois

Zozim. epist. 7. 8.